

Věstník MZd ČR, částka 5/2020

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
DĚTSKÁ SESTRA - PERIOPERAČNÍ PÉČE

KVĚTEN 2020

1 Cíl specializačního vzdělávání

2 Vstupní podmínky a průběh specializačního vzdělávání

- 2.1 Vstupní podmínky
- 2.2 Průběh specializačního vzdělávání

3 Učební plán

- 3.1 Učební osnova odborných modulů
 - 3.1.1 Učební osnova odborného modulu 1
 - 3.1.2 Učební osnova odborného modulu 2
 - 3.1.3 Učební osnova odborného modulu 3

4 Hodnocení účastníka vzdělávání v průběhu specializačního vzdělávání

5 Profil absolventa

- 5.1 Charakteristika profesních kompetencí, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost

6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

- 6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště

7 Tabulka modulů

8 Seznam doporučených zdrojů

1 Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání v oboru **Perioperační péče** je získání specializované způsobilosti s označením odbornosti **Dětská sestra pro perioperační péči**, a to osvojením si potřebných teoretických znalostí, praktických dovedností, návyků týmové spolupráce i schopnosti samostatného rozhodování pro činnosti stanovené platnou legislativou.

2 Vstupní podmínky a průběh specializačního vzdělávání

2.1 Vstupní podmínky

Podmínkou pro zařazení do specializačního vzdělávání v oboru Dětská sestra - Perioperační péče je získání odborné způsobilosti k výkonu povolání dětské sestry nebo všeobecné sestry, pokud všeobecná sestra získala specializovanou způsobilost dětská sestra podle zákona [č. 96/2004 Sb.](#), o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 96/2004 Sb.“) a v souladu s nařízením vlády [č. 31/2010 Sb.](#), o oborech specializačního vzdělávání a označení odbornosti zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti nařízení vlády č. 164/2018 Sb. Do specializačního vzdělávání lze zařadit uchazeče, kterému byla přiznána nebo uznána odborná způsobilost dětské sestry, popř. specializovaná způsobilost v oboru ošetrovatelská péče v pediatrii.

2.2 Průběh specializačního vzdělávání

Vzdělávací program uskutečňuje akreditované zařízení. Akreditovaným zařízením je poskytovatel zdravotních služeb, jiná právnická osoba nebo fyzická osoba, kterým ministerstvo udělilo akreditaci v souladu s [§45](#) odst. 1, písmeno a), zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Udělením akreditace se získává oprávnění k uskutečňování vzdělávacího programu nebo jeho části.

Vzdělávací program obsahuje celkem 560 hodin teoretického vzdělávání a praktické výuky. Praktická výuka tvoří alespoň 50 % celkového počtu hodin, včetně odborné praxe na pracovištích akreditovaného, ale i neakreditovaného zařízení v rozsahu stanoveném tímto vzdělávacím programem.

Vyučovací hodina teorie trvá 45 minut, vyučovací hodina odborné praxe trvá 60 minut. Požadavky vzdělávacího programu je možné splnit ve více akreditovaných zařízeních, pokud je nezajistí v celém rozsahu akreditované zařízení, kde účastník vzdělávání zahájil.

Vzdělávací program specializačního vzdělávání se skládá z modulů. Modulem se rozumí ucelená část vzdělávacího programu vymezená počtem hodin, který je stanoven vzdělávacím programem. Každý modul je zakončen hodnocením úrovně dosažených výsledků vzdělávání.

Optimální doba specializačního vzdělávání je 18-24 měsíců, kterou lze prodloužit nebo zkrátit při zachování kvality vzdělávání a počtu hodin vzdělávacího programu. Část specializačního vzdělávání lze absolvovat distanční formou, např. formou e-learningu.

Průběh specializačního vzdělávání je evidován v tzv. Logbooku (deníku, studijním průkazu), do něhož provádí školitel akreditovaného zařízení záznamy o průběhu specializačního vzdělávání, omluvené absenci, průběhu odborné praxe a splnění předepsaných výkonů na neakreditovaném pracovišti nebo na pracovišti akreditovaného zařízení.

Seznam a počet výkonů uvedených v kapitole 3.1 Učební osnovy odborných modulů - povinné, je stanoven jako minimální, avšak tak, aby účastník specializačního vzdělávání zvládl danou problematiku nejen po teoretické, ale i po praktické stránce.

Podmínky pro přihlášení se k atestační zkoušce jsou uvedeny v [§56](#), zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínkou přihlášení se k atestační zkoušce je:

- a) získání počtu kreditů stanoveného vzdělávacím programem,
- b) absolvování modulů, které jsou ve vzdělávacím programu označeny jako povinné, a splnění všech stanovených výkonů,

- c) prokázání výkonu povolání v oboru perioperační péče v délce minimálně 1 roku z období posledních 6 let v rozsahu minimálně poloviny stanovené týdenní pracovní doby nebo minimálně 2 let z období posledních 6 let v rozsahu minimálně pětiny stanovené týdenní pracovní doby, a to pod odborným dohledem podle §56 odst. 6 ve spojení s §4 odst. 4 zákona č. 96/2004 Sb.

Podmínkou pro získání specializované způsobilosti dětské sestry v oboru Perioperační péče je úspěšné složení atestační zkoušky.

3 Učební plán

Specializační vzdělávání v oboru DĚTSKÁ SESTRA - PERIOPERAČNÍ PÉČE					
Kód	Typ	Název	Rozsah		
			Teorie (počet hodin)	Praxe (počet hodin)	
				NZ	AZ
OM 1	P	Role dětské sestry specialistky v perioperační péči	120		
	P	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího perioperační péči (poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle §45, zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů)		24	
OM 2	P	Perioperační péče o pacienta ve vybraných oborech I.	80		
	P	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího perioperační péči (poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle §45, zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů)		88	
	P	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího perioperační péči (poskytovatel musí být akreditovaným zařízením podle §45, zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů)			40
OM 3	P	Perioperační péče o pacienta ve vybraných oborech II.	80		
	P	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího perioperační péči (poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle §45, zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů)		88	
	P	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího perioperační péči (poskytovatel musí být akreditovaným zařízením podle §45, zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů)			40
			280	280	
Celkem			560 hodin		

Vysvětlivky: OM - odborný modul, P - povinný, NZ - neakreditované zařízení, AZ - akreditované

zařízení

3.1 Učební osnova odborných modulů

3.1.1 Učební osnova odborného modulu 1

Obdobný modul - OM 1	Role dětské sestry specialistky pro perioperační péči	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	120 hodin teoretické výuky v rozsahu 15 dnů, 24 hodin odborné praxe v rozsahu 3 dnů (16 hodin na oddělení sterilizace, 8 hodin anestezie). Tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle §45, zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.	
Cíl	Vybavit účastníky studia nejnovějšími poznatky, znalostmi a dovednostmi z vybrané problematiky veřejného zdraví, řízení lidských zdrojů, ekonomiky a financování poskytovatelů zdravotních služeb, krizového managementu, řízení kvality a bezpečí, výzkumu, psychologických aspektů, prevence dopadů negativních faktorů fyzické a psychické zátěže a role školitele/ky se zaměřením na operační sály. Vybavit dětskou sestru vědomostmi a dovednostmi a připravit ji pro poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče u pacienta, který podstupuje operační léčbu nebo vyšetření v perioperačním prostředí.	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Úvod do problematiky	Úvod do problematiky jednotlivých tematických celků OM 1.	3
Nejnovější poznatky v problematice veřejného zdraví	Podpora zdraví a zdravotní politika. Národní strategie zdraví. Vymezení problematiky veřejného zdraví, determinanty zdraví a jejich aktuální situace v ČR, aktuální zdravotní politika v evropském kontextu.	2
Problematika závislosti	Přehled návykových látek a jejich vlastnosti, zdravotní a právní aspekty související se zneužíváním návykových látek.	2
Hygienické požadavky na provoz zdravotnických a sociálních zařízení, ochrana zdraví při práci, ochrana před neionizujícím zářením	Radiační ochrana - ionizující záření, jeho základní druhy a vlastnosti, nepříznivé účinky ionizujícího záření, radiační zátěž obyvatel, způsoby ochrany před ionizujícím zářením, zásady pro pobyt v prostorách se zdroji ionizujícího záření, legislativa v oblasti radiační ochrany, odpovědnosti při využívání zdrojů ionizujícího záření. Radiační a cytostatická ochrana na operačních sálech. Ochrana zdraví při práci.	3
Lidské zdroje	Lidské zdroje, způsobilost k výkonu práce ve zdravotnictví, řízení lidských zdrojů, celoživotní vzdělávání, profesní etika.	1
Nový pohled na ekonomiku a financování poskytovatelů zdravotních služeb	Ekonomika poskytovatele zdravotních služeb - obecná teorie systémů, ekonomika zdravotnictví, funkce státu. Zdravotní pojišťovny, funkce pojišťoven a úhradové mechanismy. Ekonomika poskytovatele zdravotních služeb, náklady, výnosy a hospodářský výsledek poskytovatele zdravotních služeb, kalkulace a rozpočty ve zdravotnictví, účetnictví a daňová evidence, mzdy a odměňování. Financování zdravotnictví. DRG a jiné systémy úhrad. Efektivita provozu operačního traktu - rozpočet, využití jednotlivých operačních sálů, přístrojů, náklady na spotřební materiál.	3
Krizový management ve zdravotnictví	Mimořádné události a katastrofy. Krizová připravenost. Hromadný výskyt zasažených. Evakuace zařízení lůžkové péče. Ochrana obyvatelstva. Mimořádné události na operačních sálech (dále jen OS).	3
Nové poznatky v řízení kvality a bezpečí v perioperační péči ve zdravotnictví	Systém řízení dokumentace, implementace platných právních předpisů a standardů kvality. Metody měření a hodnocení kvality - indikátory, audit. Příprava standardů specializovaných postupů. Využití dat o kvalitě. Certifikace, akreditace. Informovaný souhlas. Vyhodnocení rizik pochybení a návrh preventivních a nápravných opatření. Resortní bezpečnostní cíle. Řízení kvality a bezpečnosti na OS. Rizika na OS.	5
Psychologické aspekty práce specialisty/ky, komunikační dovednosti specialisty/ky v perioperační péči	Psychosociální dovednosti specialisty. Komunikace v týmu. Podpůrné techniky v komunikaci s dětským pacientem a komunikace se zákonnými zástupci dětského pacienta, s agresivním pacientem, komunikace se znevýhodněnými pacienty (mentální nebo psychické postižení, autismus, handicap fyzický či smyslový, dlouhodobě nezaměstnaní, bezdomovci, apod.), komunikace s pacienty z jiných etnických skupin žijících na území ČR s ohledem na jejich zdravotní, sociální, náboženské, kulturní a společenské odlišnosti. Problematika týraných a zneužívaných osob (dětí, žen, mužů). Domácí násilí. Edukace pacientů přicházejících na operační sál. Etika perioperační péče - etický přístup k pacientům na operačním sále a interpersonální etika na OP.	9
Prevence negativních dopadů psychické a fyzické zátěže související s výkonem zdravotnického povolání	Efektivní zvládnání nadměrné psychické zátěže a prevence syndromu vyhoření. Prevence rizik nadměrné fyzické zátěže. Podpůrné techniky ke zvládnání pracovní zátěže, interpersonální agrese, budování vztahů v zátěžových situacích, psychosociální hygiena zdravotnického pracovníka. Role PEER1 podpory a péče. Zvyšování kvality komunikačních dovedností, prevence závislosti, vliv stresu na naše tělo, péče o duševní zdraví v povolání s vysokou úrovní stresu, upevnění profesionálních kompetencí, podpora ve složitých pracovních situacích, reflexe vlastní práce, poznání vlastního stylu práce a možných slabých míst, supervize.	5
Nejnovější trendy v metodologii výzkumu ve zdravotnictví	Charakteristika, specifika a význam výzkumu. Techniky výzkumu, výzkumný proces a jeho fáze, etapy výzkumné práce. Volba a způsob vyhledávání vhodných témat. Etika výzkumu. Prezentace výsledků, aplikace poznatků do praxe.	3
Role školitele ve vzdělávání dospělých	Zásady vzdělávání dospělých, zvláštnosti ve vzdělávání dospělých, cíle, formy a metody výuky, role školitele v celoživotním vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků.	2
Role dětské sestry pro perioperační péči	Obecné závazné předpisy ve zdravotnictví. Zdravotničtí pracovníci a jiní odborní pracovníci ve zdravotnictví. Právní odpovědnost zdravotnických pracovníků. Kategorie zdravotnických pracovníků v oboru perioperační péče, chirurgický tým. Vzdělání, kompetence a role perioperační sestry.	3
Organizačně provozní problematika operačního sálu	Umístění, prostorové uspořádání, stavebně technické a technologické vybavení operačních sálů, centrálních sterilizací a přísálových sterilizací.	2
	Organizace a řízení operačních sálů - organizační struktura, náplně práce a harmonogramy práce operačních sálů.	3
	Zdraví a bezpečí pacienta a zdravotnických pracovníků na operačním sále - rizika perioperačního prostředí, provozu a perioperačního procesu a jejich prevence (bezpečnost pacienta - perioperační bezpečnostní procedura, Imchv (infekce v místě chirurgického výkonu), bezpečnost zdravotnických pracovníků - nemoci z povolání, pracovní úrazy a jejich prevence).	10
	Dokumentace v perioperační péči a její význam.	2

Hygiena, mikrobiologie a epidemiologie v perioperační péči	Platné právní předpisy ve vztahu k hygienickým požadavkům na provoz zdravotnických zařízení.	1
	Zdravotnické zařízení lůžkové péče jako ekologický systém. Manipulace s odpadem a jeho likvidace.	1
	Čisté prostory v rámci operačních sálů - požadavky na pracoviště podle tříd čistoty a hygienicko-epidemiologických rizik.	1
	Infekce spojené se s poskytováním zdravotní péče a bariérové ošetrovací techniky jako prevence infekcí spojených se zdravotní péčí v perioperačním prostředí. Profesionální nákazy v perioperačním prostředí a prevence profesionálních nákaz (Imchv - infekce v místě chirurgického výkonu - vznik, prevence). Vybrané infekční onemocnění se závažným průběhem. MRSA (meticilin - rezistentní Staphylococcus aureus), řešení septických komplikací, bariérový režim. Klasifikace chirurgických ran (operačních výkonů) dle míry mikrobiální kontaminace.	5
Základy dezinfekce, dekontaminace a sterilizace zdravotnických prostředků	Transport kontaminovaných i dekontaminovaných zdravotnických prostředků (dále jen ZP), dezinfekce a čištění ZP, setování ZP a obaly a obalové systémy v předsterilizační přípravě.	4
	Vyšší stupeň dezinfekce. Sterilizace ZP, transport a uložení sterilních ZP.	4
Základy anesteziologie a resuscitace	Farmakologie související s anestezií, manipulace s léčivými přípravky, skladování a odstraňování nepoužitých léčivých přípravků.	1
	Základy anesteziologie. Anesteziologický přístroj včetně příslušenství, jeho obsluha a údržba.	1
	Perioperační proces anesteziologické péče - příprava pacienta na anestezii, zajištění průchodnosti dýchacích cest, udržování anestezie, ukončení anestezie. Zdravotnická dokumentace a hlášení v anesteziologii. Pooperační péče, šok a prevence pooperačních komplikací.	2
Základy ošetrovateľské péče při poskytování perioperační péče	Základní a rozšířená neodkladná resuscitace (dále jen NR) v krizových situacích na operačním sále.	4
	Univerzální instrumentarium, základní přístrojové vybavení, šicí materiál, chirurgické jehly, implantáty, chirurgické techniky, rouškovací systémy, ochranný oděv a další ZP, materiály a pomůcky v perioperačním procesu.	16
	Pacient v perioperačním procesu - příjem pacienta na operační sál, bezpečnostní opatření, polohování a fixace pacienta, antisepse operačního pole, zaruškování pacienta, péče o operační ránu a drenáže bezprostředně po operačním výkonu, předávání pacienta na oddělení.	6
	Odběry biologického materiálu v perioperačním prostředí a jejich transport.	2
	Zdravotnický pracovník v perioperačním procesu - průchod filtrem, hygienické zabezpečení rukou v perioperační péči, včetně chirurgické dezinfekce rukou, oblékání operačních plášťů a operačních rukavic.	3
Role instrumentářky v perioperační péči, obíhající dětské sestry (cirkulující dětské sestry) a nástrojové (sterilizační) dětské sestry - zásady a činnosti. Příprava operačního sálu k operačnímu výkonu.	3	
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba	5
ODBORNÁ PRAXE		
Odborný modul - OM 1	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího perioperační péči (poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle §45, zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů)	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	24 hodin v rozsahu 3 dnů (16 hodin v rozsahu 2 dnů sterilizace, 8 hodin v rozsahu 1 dne anestezie)	
Seznam výkonů		Minimální počet výkonů
Transport a příjem kontaminovaných zdravotnických prostředků (dále jen ZP) na sterilizaci		1
Ruční dezinfekce a mechanická očista		1
Obsluha mycího a dezinfekčního automatu		1
Obsluha ultrazvukového přístroje k dočišťování instrumentaria		1
Kontrola, setování a balení ZP		1
Obsluha parního sterilizačního přístroje, včetně kontroly, vyhodnocení a vedení dokumentace sterilizačního procesu		1
Obsluha přístroje pro sterilizaci termolabilních ZP (etoxen, plazma), včetně kontroly, vyhodnocení a vedení dokumentace sterilizačního procesu		1
Distribuce, transport a předávání sterilních ZP, včetně kontroly a vedení příslušné dokumentace		1
Edukace pacienta před operačním výkonem v rámci svých kompetencí		1
Příprava a kontrola anesteziologického přístroje před operačním výkonem		1
Příjem pacienta na operační oddělení		1
Příprava pacienta k celkové anestezii		1
Příprava ZP, potřebného zdravotnického materiálu a pomůcek a asistence u endotracheální intubace		1
Péče o pacienta po celkové anestezii		1
Příprava ZP, potřebného zdravotnického materiálu, pomůcek a asistence u epidurální anestezie		1
Péče o pacienta po epidurální anestezii		1
Předání pacienta z operačního sálu na dospávací pokoj nebo JIP		1

<p>Výsledky vzdělávání</p>	<p>Absolvent bude znát:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rizika ionizujícího záření, jeho účinky na živý organismus, • systém radiační ochrany, zásady pro uplatňování požadavků radiační ochrany a praktické metody ochrany, • zdravotní a právní aspekty související se zneužíváním návykových látek, • neetické chování spolupracovníků, • nutnost vlastního odborného růstu a rozvoje, • význam a difference úhradových mechanismů, • postupy krizového managementu a podíl na přechodu činnosti zdravotnického zařízení ze standardních podmínek do činností za podmínek nestandardních, • význam neustálé potřeby zvyšování kvality práce a spolupráce, • existující rizika, závažnost identifikovaných rizik, činnost specifických týmů při řešení rizik, efektivnost nápravných opatření a potenciální rizika, • zásady prevence pochybení ve zdravotnické praxi, • vhodný přístup při komunikaci s problémovým pacientem a se znevýhodněným pacientem, • vhodné zásady komunikace s osobami týranými, zneužívanými, • multikulturní odlišnosti v ošetřování pacientů na vlastním pracovišti v rámci své specializace, • faktory ovlivňující kvalitu života pacientů, • význam týmové spolupráce v oboru perioperační péče a své postavení v chirurgickém týmu, • základní hygienické, stavebně technické a bezpečnostní požadavky na výstavbu a provoz operačních sálů a centrální sterilizace, • možnosti řízení operačních sálů a centrální sterilizace, náplně práce v perioperačním prostředí z různých hledisek, popsat a vysvětlit funkci náplně práce a harmonogramu práce, • požadavky na efektivitu práce v perioperační péči, • bezpečnostní rizika perioperačního prostředí, provozu a perioperačního procesu, zároveň dodržovat preventivní opatření na ochranu a bezpečnost pacienta, všech přítomných v perioperačním prostředí, • infekce spojené s poskytováním zdravotní péči, popsat podmínky jejich šíření v perioperačním prostředí a zdůvodnit způsoby vytváření a udržování aseptického prostředí (bariérové ošetrovací techniky), • nejčastější odběry biologického materiálu v perioperačním prostředí, zdůvodnit zásady a nejčastější chyby při odběru, manipulaci a transportu biologického materiálu, • základy operačních technik, možnosti stavění krvácení, preparaci a pronikání tkáněmi, • techniku šití a uzlení, • součásti ochranného oděvu (nesterilního, sterilního) určeného pro operační sál, požadované vlastnosti a jejich význam, včetně používaných materiálů ve zdravotnické praxi, jejich výhody a nevýhody, • fáze perioperační péče o pacienta v perioperačním prostředí, včetně stanovených zásad a důvodů jejich dodržování v jednotlivých fázích perioperační péče, • fáze přípravy operačního týmu k operačnímu výkonu, včetně obecně uznávaných zásad a důvodů jejich dodržování v jednotlivých fázích přípravy, • problematiku základů vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče poskytované pacientovi bezprostředně před, v průběhu a bezprostředně po operačním výkonu v roli instrumentárky a důvody dodržování bezpečnostních opatření a zásad asepse při jejím poskytování, • zdravotnické prostředky - základní přístrojové vybavení operačních sálů, zásady zacházení s nimi, údržba a bezpečnostní opatření při jejich použití, pojem „atest“ a jeho význam v perioperační péči, • základní požadavky na operační stoly, přídatná zařízení, včetně zásad zacházení s nimi, údržba a bezpečnostní opatření při jejich použití, • požadované vlastnosti na instrumentarium, materiály, ze kterých jsou vyrobeny, druhy možných korozí, včetně příčin a preventivních opatření, pojmenovat a kategorizovat jednotlivé nástroje z různých hledisek a jejich vhodné použití, • požadované vlastnosti na šicí materiály a chirurgické jehly, včetně jejich kategorizace z různých hledisek a jejich vhodné použití, • problematiku základů vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče poskytované pacientovi bezprostředně před, v průběhu a bezprostředně po operačním výkonu v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry a dodržování bezpečnostních opatření a zásad asepse při jejím poskytování, • problematiku základů nepřímé specifické ošetrovatelské perioperační péče poskytované pacientovi bezprostředně před, v průběhu a bezprostředně po operačním výkonu v roli sterilizační (nástrojové) dětské sestry a dodržování bezpečnostních opatření a zásad asepse při jejím poskytování. <p>Absolvent bude připravena:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat etický přístup k pacientům a jejich blízkým, • používat podpůrné techniky ke zvládnutí fyzické i psychické zátěže v povolání, • postupovat dle moderních a vědecky ověřených metod, podílet se na výzkumných šetřeních a projektech, • odborně vést méně zkušené zdravotnické pracovníky svého oboru, zdravotnické pracovníky způsobilé k výkonu povolání pod odborným dohledem nebo pod přímým vedením a účastníky studia specializačního vzdělávání oboru v roli školitele, • dodržovat zásady ve vzdělávání dospělých, respektovat význam, zvláštnosti, cíle a role školitele, • podílet se na kontinuálním zvyšování kvality a bezpečnosti péče, • připravovat standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti, • hodnotit kvalitu poskytované ošetrovatelské péče, vyhodnocovat rizika pochybení, • koordinovat práci členů ošetrovatelského týmu v oblasti své specializace, • identifikovat faktory ovlivňující kvalitu života pacienta a jeho blízkých, • provádět výzkum v rozsahu své specializované způsobilosti, zejména identifikovat oblasti výzkumné činnosti, realizovat výzkumnou činnost a vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumů do klinické praxe na vlastním pracovišti i v rámci oboru, • vést specializační vzdělávání v oboru své specializace, • orientovat se v právních předpisech, činnostech a kompetencích sestry pro perioperační péči, • vést zdravotnickou dokumentaci v perioperační péči, charakterizovat dokumentaci perioperačního ošetrovatelského procesu a zdůvodnit pro koho a pro jaké oblasti má dokumentace v perioperační péči význam, • vyhledat potřebné informace v platných právních předpisech, které se vztahují k předcházení vzniku a šíření infekce spojené s poskytováním zdravotní péči a k hygienickým požadavkům v perioperačním prostředí, • orientovat se ve vybraných infekčních onemocněních a uvědomit si důležitost bariérových ošetrovacích technik a dalších preventivních opatření v prevenci infekcí spojených se zdravotní péčí a profesionálních nákaz, klasifikovat chirurgické rány podle mikrobiální kontaminace, popsat jejich charakteristiku a vysvětlit význam členění chirurgických ran pro péči o pacienta v perioperačním prostředí, • řídit a podílet se na procesu předsterilizační přípravy a sterilizace ZP dle stanovených zásad a provozního řádu, • orientovat se v základech anesteziologické ošetrovatelské péče, • poskytnout základní neodkladnou resuscitaci a orientovat se v problematice rozšířené neodkladné resuscitace, • zvládat veškerou problematiku procesu předsterilizační přípravy a sterilizace ZP dle stanovených zásad a provozního řádu, • orientovat se v základech anesteziologické ošetrovatelské péče, • ovládat bezpečný překlád pacienta na dospávací pokoj.
----------------------------	--

Způsob ukončení modulu	Test, ústní zkouška, splnění odborné praxe a potvrzení výkonů daných pro odborný modul 1.
------------------------	---

1 Nabízení a přijímání pomoci založené na sdíleném porozumění, respektu a vzájemném posílení mezi lidmi v podobných situacích (Meadová a kol., 2001). Peer = kolega, vrstevník, rovnocenný člověk.

3.1.2 Učební osnova odborného modulu 2

Odborný modul - OM 2		Perioperační péče o pacienta ve vybraných oborech I.
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	80 hodin teoretické výuky v rozsahu 10 dnů, tj. 88 hodin odborné praxe na pracovišti perioperační péče v rozsahu 11 dnů, z toho: 24 hodin na OS všeobecné chirurgie v rozsahu 3 dnů 8 hodin na OS hrudní chirurgie v rozsahu 1 dne 16 hodin na OS kardiochirurgie a cévní chirurgie a intervenční angiologie v rozsahu 2 dnů 8 hodin na OS urologie v rozsahu 1 dne 8 hodin na OS ORL v rozsahu 1 dne 8 hodin na OS oční chirurgie v rozsahu 1 dne 16 hodin na OS dětské chirurgie v rozsahu 2 dnů (tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle §45, zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů) 40 hodin odborné praxe na pracovišti akreditovaného zařízení v rozsahu 5 dnů (tento poskytovatel musí být akreditovaným zařízením podle §45, zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů).	
Cíl OM 2	Připravit dětskou sestru pro poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče u pacienta podstupujícího operační léčbu nebo vyšetření ve vybraných oborech (všeobecné chirurgii, hrudní chirurgii, kardiochirurgii a cévní chirurgii, intervenční angiologii a radiologii, urologii, ORL, oční chirurgii a dětské chirurgii).	
TEORETICKÁ VÝUKA		
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Úvod do problematiky	Úvod do problematiky jednotlivých tematických celků OM 2.	2
Úvod do vybraných chirurgických oborů	Vymezení pojmů ve vybraných oborech všeobecná chirurgie, hrudní chirurgie, kardiochirurgie a cévní chirurgie, intervenční angiologie a radiologie, urologie, ORL, oční chirurgie a dětská chirurgie) - operační postupy, techniky, technické principy.	3
Zdravotnické prostředky používané ve vybraných chirurgických oborech	Přístrojová technika, klasické a miniinvazivní instrumentarium, šicí materiál, implantáty, staplery a další zdravotnické prostředky a pomůcky používané ve vybraných oborech (všeobecné chirurgii, hrudní chirurgii, kardiochirurgii a cévní chirurgii, intervenční angiologii a radiologii, urologii, ORL, oční chirurgii a dětské chirurgii).	2

Specifika perioperační péče u vybraných operačních výkonů	Zvláštnosti anestézie, poloh pacienta, přípravy operačního pole, rouškování pacienta včetně bezprostřední předoperační a pooperační péče u vybraných operačních výkonů a nejčastější odběry biologického materiálu ve vybraných oborech (všeobecné chirurgii, hrudní chirurgii, kardiouchirurgii a cévní chirurgii, intervenční angiologii a radiologii, urologii, ORL, oční chirurgii a dětské chirurgii). Vedení zdravotnické dokumentace v perioperační péči.	4
Operační výkony ve všeobecné chirurgii	Topografická anatomie a funkce orgánů operovaných ve všeobecné chirurgii.	1
	Patofyziologické stavy, jejich diagnostika a indikace k operační léčbě ve všeobecné chirurgii.	1
	Názvosloví a charakteristika základních typů operačních výkonů a přehled a charakteristika operačních přístupů a techniky ve všeobecné chirurgii.	2
	Techniky v chirurgických oborech.	3
	Operační výkony a specifické aspekty jednotlivých operačních výkonů ve všeobecné chirurgii - operační výkon, indikace, poloha pacienta, přístup, postup, komplikace, přístrojová technika, specifické instrumentarium, léčivé přípravky, implantáty a další zdravotnické prostředky. Operace na břišní stěně a tříselném kanálu - kýly, náhlé příhody břišní (akutní apendicitida, peritonitida, ileózní stavy, krvácení do zažívacího traktu), operace v oblasti hraničního hiátu a abdominálního jícnu, operace žaludku a duodena, operace na tenkém střevě a tlustém střevě, operace v oblasti anální krajiny, operace jater, žlučníku a žlučových cest, operace slinivky břišní a sleziny, operace mléčné žlázy, operace štítné žlázy, nejčastější minimálně invazivní operace v digestivní chirurgii.	13
Operační výkony v hrudní chirurgii	Topografická anatomie a funkce orgánů operovaných v hrudní chirurgii.	1
	Patofyziologické stavy, jejich diagnostika a indikace k operační léčbě v hrudní chirurgii.	1
	Názvosloví a charakteristika základních typů operačních výkonů, přehled a charakteristika operačních přístupů a techniky v hrudní chirurgii.	1
	Operace v hrudní chirurgii: hrudní punkce a drenáž, operace plic a tracheobronchiálního stromu, operace na hrudním jícnu, operace mediastina, nejčastější minimálně invazivní operace v hrudní chirurgii.	3

Vybrané operační výkony v kardiouchirurgii a cévní chirurgii	Topografická anatomie a funkce orgánů operovaných v kardiouchirurgii a v cévní chirurgii.	1
	Patofyziologické stavy, jejich diagnostika a indikace k operační léčbě v kardiouchirurgii a v cévní chirurgii.	1
	Názvosloví a charakteristika základních typů operačních výkonů, přehled a charakteristika operačních přístupů a techniky v kardiouchirurgii a v cévní chirurgii.	1
	Operace v cévní a transplantační chirurgii: nitrohruční operace na vegetativních nervech a lumbální sympatektomie, operace varixů dolních končetin, operace na tepenném a portálním systému, multiorgánový odběr orgánů a transplantace ledviny.	2
Vybrané operační výkony v intervenční angiologii a radiologii	Úvod do oboru intervenční angiologie a radiologie.	1
	Vybrané operační výkony a specifické aspekty jednotlivých operačních výkonů v intervenční angiologii a radiologii.	2
Vybrané operační výkony v urologii	Topografická anatomie a funkce orgánů operovaných v urologii.	1
	Patofyziologické stavy, jejich diagnostika a indikace k operační léčbě v urologii.	1
	Názvosloví a charakteristika základních typů operačních výkonů a přehled a charakteristika operačních přístupů a techniky v urologii.	2
	Vybrané operační výkony a specifické aspekty jednotlivých operačních výkonů v urologii - operační výkon, indikace, poloha pacienta, přístup, postup, komplikace, přístrojová technika, specifické instrumentarium, léčivé přípravky, implantáty a další zdravotnické prostředky. Operace močových cest, operace močového měchýře, operace ledvin, operace prostaty.	4
Vybrané operační výkony v ORL	Topografická anatomie a funkce orgánů operovaných v otorinolaryngologii (dále jen ORL).	1
	Patofyziologické stavy, jejich diagnostika a indikace k operační léčbě v ORL.	1
	Názvosloví a charakteristika základních typů operačních výkonů a přehled a charakteristika operačních přístupů a techniky v ORL.	1
	Vybrané operační výkony a specifické aspekty jednotlivých operačních výkonů v ORL - operační výkon, indikace, poloha pacienta, přístup, postup, komplikace, přístrojová technika, specifické instrumentarium, léčivé přípravky, implantáty a další zdravotnické prostředky. Operace ucha, operace nosu a paranasálních dutin, operace hltanu, operace na krku.	3

Vybrané operační výkony v oční chirurgii	Topografická anatomie a funkce orgánů operovaných v oční chirurgii.	1
	Patofyziologické stavy, jejich diagnostika a indikace k operační léčbě v oční chirurgii.	1
	Názvosloví a charakteristika základních typů operačních výkonů a přehled a charakteristika operačních přístupů a techniky v oční chirurgii.	1
	Vybrané operační výkony a specifické aspekty jednotlivých operačních výkonů v oční chirurgii - operační výkon, indikace, poloha pacienta, přístup, postup, komplikace, přístrojová technika, specifické instrumentarium, léčivé přípravky, implantáty a další zdravotnické prostředky. Operace katarakty, operace glaukomu, operace strabismu, enukleace oka, transplantace rohovky, operace při poranění oka.	3
Vybrané operační výkony v dětské chirurgii	Zvláštnosti operačních výkonů v dětské chirurgii, patofyziologické stavy, jejich diagnostika a indikace k operační léčbě.	2
	Přehled a charakteristika operačních přístupů a techniky v dětské chirurgii.	2
	Vybrané operační výkony a specifické aspekty jednotlivých operačních výkonů v dětské chirurgii - operační výkon, indikace, poloha pacienta, přístup, postup, komplikace, přístrojová technika, specifické instrumentarium léčivé přípravky, implantáty a další zdravotnické prostředky. Operace náhlých příhod břišních v dětské chirurgii, operace vrozených vad.	5
Ukončení teoretické části	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	6
ODBORNÁ PRAXE		
Odborný modul - OM 2	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího perioperační péči (poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle §45, zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů)	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	88 hodin v rozsahu 11 dnů: 24 hodin na OS všeobecné chirurgie v rozsahu 3 dnů 8 hodin na OS hrudní chirurgie v rozsahu 1 dne 16 hodin na OS kardiochirurgie a cévní chirurgie a intervenční angiologie v rozsahu 2 dnů 8 hodin na OS urologie v rozsahu 1 dne 8 hodin na OS ORL v rozsahu 1 dne 8 hodin na OS oční chirurgie v rozsahu 1 dne 16 hodin na OS dětské chirurgie v rozsahu 2 dnů	
Seznam výkonů		Minimální počet výkonů
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u méně náročného až středně náročného operačního výkonu ve všeobecné chirurgii		3
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u méně náročného až středně náročného miniinvazivního operačního výkonu ve všeobecné chirurgii		3

Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli instrumentářky u méně náročného až středně náročného operačního výkonu ve všeobecné chirurgii za asistence perioperační sestry	2
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli instrumentářky u méně náročného až středně náročného miniinvazivního operačního výkonu ve všeobecné chirurgii za asistence perioperační sestry	2
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u méně náročného až středně náročného operačního výkonu v hrudní chirurgii	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli instrumentářky u méně náročného až středně náročného operačního výkonu v hrudní chirurgii za asistence perioperační sestry	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u méně náročného až středně náročného operačního výkonu v kardiochirurgii a cévní chirurgii	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli instrumentářky u méně náročného až středně náročného operačního výkonu v kardiochirurgii a cévní chirurgii za asistence perioperační sestry	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u méně náročného až středně náročného operačního výkonu v urologii	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli instrumentářky u méně náročného až středně náročného miniinvazivního operačního výkonu v urologii za asistence perioperační sestry	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u méně náročného až středně náročného operačního výkonu v ORL	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli instrumentářky u méně náročného až středně náročného operačního výkonu v ORL za asistence perioperační sestry	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u méně náročného až středně náročného operačního výkonu v oční chirurgii	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli instrumentářky u méně náročného až středně náročného operačního výkonu v oční chirurgii za asistence perioperační sestry	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u méně náročného až středně náročného operačního výkonu v dětské chirurgii	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli instrumentářky u méně náročného až středně náročného operačního výkonu v dětské chirurgii	1
ODBORNÁ PRAXE V AKREDITOVANÉM ZAŘÍZENÍ	
Odborný modul - OM 2	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího perioperační péči (poskytovatel musí být akreditovaným zařízením podle §45, zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
Typ modulu	povinný
Rozsah modulu	40 hodin v rozsahu 5 dnů
Seznam výkonů	Minimální počet výkonů

Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u velmi náročného operačního výkonu ve všeobecné chirurgii	2
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u velmi náročného operačního výkonu v hrudní chirurgii	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u velmi náročného operačního výkonu v kardiochirurgii a cévní chirurgii	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u velmi náročného operačního výkonu v urologii	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u velmi náročného operačního výkonu v ORL	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u velmi náročného operačního výkonu v oční chirurgii	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u velmi náročného operačního výkonu v dětské chirurgii	1

<p>Výsledky vzdělávání</p>	<p>Absolvent bude znát:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizaci, strukturu a provoz operačního traktu, • kompetence dětské sestry pro perioperační péči při poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče jako člen chirurgického týmu, • rizika perioperačního prostředí, provozu a perioperačního procesu stanovené zásady ochrany a bezpečnosti pacienta a všech přítomných v perioperačním prostředí ve spolupráci s víceoborovým týmem, • zásady dokumentace vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče v souladu s platnou právní úpravou a význam zdravotnické dokumentace v perioperační péči, • přístrojové vybavení, instrumentarium, implantáty a další ZP, materiály a pomůcky používané na operačních sálech, zásady asepse, • anatomii a funkci orgánů a orgánových systémů operovaných ve vybraných oborech (všeobecné chirurgii, hrudní chirurgii, kardiochirurgii a cévní chirurgii, urologii, oční chirurgii, dětské chirurgii a ORL) a využívat tyto znalosti při poskytování perioperační péče v roli instrumentářky, • patofyziologické stavy a diagnostické metody, které se vztahují k jednotlivým patofyziologickým stavům ve vybraných oborech (všeobecné chirurgii, hrudní chirurgii, kardiochirurgii a cévní chirurgii, urologii, oční chirurgii, dětské chirurgii a ORL), • operační výkony a specifické aspekty konkrétních operačních výkonů ve vybraných oborech (všeobecné chirurgii, hrudní chirurgii, kardiochirurgii a cévní chirurgii, urologii, oční chirurgii, dětské chirurgii a ORL) a využívat tyto znalosti při poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi, a to v roli instrumentářky, cirkulující (obíhající) a sterilizační (nástrojové) dětské sestry, • operační postupy a techniky, • krizové situace související se zajištěním provozu na operačních sálech. <p>Absolvent bude připraven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poskytovat přímou i nepřímou vysoce specializovanou ošetrovatelskou perioperační péči pacientovi efektivně a dle zásad asepse a zásad perioperační péče v roli instrumentářky, cirkulující (obíhající) a sterilizační (nástrojové) dětské sestry, • používat přístrojové vybavení, instrumentarium, implantáty a další ZP, materiály a pomůcky používané na operačních sálech a systematicky je zajišťovat, volit a připravit k operačnímu výkonu dle potřeb operačního týmu, zásad asepse a ve vztahu k bezpečnosti a ochraně zdraví, • zastoupit asistujícího lékaře dočasně nebo i trvale, • poskytovat vysoce specializovanou ošetrovatelskou perioperační péči v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u všech uvedených chirurgických odborností pro odborný modul 2, • poskytovat vysoce specializovanou ošetrovatelskou perioperační péči v roli instrumentující dětské sestry u všech uvedených chirurgických odborností pro odborný modul 2.
<p>Způsob ukončení modulu</p>	<p>Test, ústní zkouška, splnění odborné praxe a potvrzení výkonů daných pro odborný modul 2.</p>

3.1.3 Učební osnova odborného modulu 3

Odborný modul - OM 3	Perioperační péče o pacienta ve vybraných oborech II.	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	80 hodin teoretické výuky v rozsahu 10 dnů, 88 hodin odborné praxe na pracovišti perioperační péče v rozsahu 11 dnů, z toho: 16 hodin na traumatologických OS v rozsahu 2 dnů 16 hodin na ortopedických OS v rozsahu 2 dnů 8 hodin na neurochirurgických OS v rozsahu 1 dne 16 hodin na gynekologicko-porodnických OS v rozsahu 2 dnů 8 hodin na stomatochirurgických OS v rozsahu 1 dne 8 hodin na OS plastické chirurgie a popáleninách v rozsahu 1 dne 16 hodin na OS dětské traumatologie, ortopedie a neurochirurgie v rozsahu 2 dnů (tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle §45, zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů). 40 hodin odborné praxe na pracovišti akreditovaného zařízení v rozsahu 5 dnů (tento poskytovatel musí být akreditovaným zařízením podle §45, zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů).	
Cíl OM 3	Vybavit dětskou sestru vědomostmi a dovednostmi a připravit ji tak pro poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče u pacienta, který podstupuje operační léčbu nebo vyšetření v perioperačním prostředí.	
TEORETICKÁ VÝUKA		
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Úvod do problematiky OM 3	Úvod do problematiky jednotlivých tematických celků OM 3.	2
Chirurgické obory a disciplíny - úvod do problematiky	Klasifikace chirurgických výkonů z různých hledisek, operační indikace, základy operační techniky.	2
	Použití zdravotnických prostředků - zdravotnické přístroje, instrumentarium, šicí materiál, implantáty a další zdravotnické prostředky a pomůcky používané ve vybraných oborech.	3

Vybrané operační výkony v traumatologii	Topografická anatomie a funkce pohybového ústrojí ve vztahu k operačním výkonům v traumatologii.	1
	Klasifikace zlomenin, klasifikace poranění měkkých tkání, diagnostika a indikace k operační léčbě.	1
	Názvosloví a charakteristika základních typů operačních výkonů, přehled a charakteristika operačních přístupů a techniky v traumatologii.	2
	Zásady osteosyntézy, druhy a techniky jednotlivých druhů osteosyntéz, přehled a charakteristika operačních přístupů v traumatologii.	3
	Komplikace léčení zlomenin - paklouby, infekty, defekty kostí.	1
	Vybrané operační výkony a specifické aspekty jednotlivých operačních výkonů v traumatologii - operační výkon, indikace, poloha pacienta, přístup, postup, komplikace, přístrojová technika, specifické instrumentarium, léčivé přípravky, implantáty a další zdravotnické prostředky. Operace diafyzárních zlomenin - nitrodřeňová, osteosyntéza, LCP (Locking Compression Plates) dlahy, operace metafyzárních zlomenin, operace otevřených zlomenin, artroskopické operace a artroskopicky asistované, osteosyntézy, kompartment syndrom a jeho řešení.	6
	Polytrauma, sdružené poranění, trauma břicha a hrudníku - specifické aspekty jednotlivých operačních výkonů - operační výkon, indikace, poloha pacienta, přístup, postup, komplikace, přístrojová technika, specifické instrumentarium, implantáty, léčiva a další zdravotnické prostředky, materiály a pomůcky.	4
Vybrané operační výkony v ortopedii	Topografická anatomie a funkce pohybového ústrojí ve vztahu k vybraným operačním výkonům v ortopedii.	1
	Patofyziologické stavy, jejich diagnostika a indikace k vybraným operačním výkonům.	1
	Názvosloví a charakteristika základních typů operačních výkonů, přehled a charakteristika operačních přístupů a techniky v ortopedii.	2
	Vybrané operační výkony a specifické aspekty jednotlivých operačních výkonů v ortopedii - operační výkon, indikace, poloha pacienta, přístup, postup, komplikace, přístrojová technika, specifické instrumentarium, léčivé přípravky, implantáty a další zdravotnické prostředky. Operace vrozených a získaných deformit nohy, operace ramenního kloubu, operace kolenního kloubu, operace kyčelního kloubu, artroskopické operace a artroskopicky asistované operace v ortopedii.	5

Vybrané operační výkony v neurochirurgii	Topografická anatomie a funkce orgánů operovaných v neurochirurgii.	1
	Patofyziologické stavy, jejich diagnostika a indikace k operační léčbě v neurochirurgii.	1
	Názvosloví a charakteristika základních typů operačních výkonů, přehled a charakteristika operačních přístupů a techniky v neurochirurgii.	2
	Vybrané operační výkony a specifické aspekty jednotlivých operačních výkonů v neurochirurgii - operační výkon, indikace, poloha pacienta, přístup, postup, komplikace, přístrojová technika, specifické instrumentarium, léčivé přípravky, implantáty a další zdravotnické prostředky. Operace mozku, operace na páteři a míše, operace periferních nervů, stereotaktické operace.	4
Vybrané operační výkony v gynekologii a porodnictví	Topografická anatomie a funkce orgánů operovaných v gynekologii a porodnictví.	1
	Patofyziologické stavy, jejich diagnostika a indikace k operační léčbě v gynekologii a porodnictví.	1
	Názvosloví a charakteristika základních typů operačních výkonů a přehled a charakteristika operačních přístupů a techniky v gynekologii a porodnictví.	2
	Vybrané operační výkony a specifické aspekty jednotlivých operačních výkonů v gynekologii a porodnictví - operační výkon, indikace, poloha pacienta, přístup, postup, komplikace, přístrojová technika, specifické instrumentarium, léčivé přípravky, implantáty a další zdravotnické prostředky. Laparotomické abdominální operace, laparoskopické operace, roboticky asistované operace, hysteroskopie, laparoskopicky asistovaná hysterektomie, operace na adnexech, operace na děloze, poševní operace, porodnické operace, operace v urogynekologii a v dětské gynekologii, císařský řez, extrakce (vybavení) plodu, operace v onkologické gynekologii a senologii, operace v léčbě neplodnosti a asistované reprodukci. Náhle příhody břišní v gynekologii a porodnictví.	5

Vybrané operační výkony v ústní a čelistní chirurgii	Topografická anatomie a funkce orgánů operovaných ve stomatochirurgii.	1
	Patofyziologické stavy, jejich diagnostika a indikace k operační léčbě ve stomatochirurgii.	1
	Názvosloví a charakteristika základních typů operačních výkonů, přehled a charakteristika operačních přístupů, techniky v orální a maxilofaciální chirurgii.	1
	Vybrané operační výkony a specifické aspekty jednotlivých operačních výkonů ve stomatochirurgii - operační výkon, indikace, poloha pacienta, přístup, postup, komplikace, přístrojová technika, specifické instrumentarium, léčivé přípravky, implantáty a další zdravotnické prostředky. Dentoalveolární výkony: chirurgická extrakce zubu, resekce kořenového hrotu. Maxilofaciální chirurgické výkony: stabilní osteosyntéza zlomeniny dolní čelisti, korekce předkusu dolní čelisti sagitální osteotomií, operace karcinomu dolního rtu, operace karcinomu spodiny ústní a jazyka.	3
Vybrané operační výkony v plastické a rekonstrukční chirurgii, na popáleninových sálech	Topografická anatomie a funkce orgánů operovaných v plastické a rekonstrukční chirurgii.	1
	Patofyziologické stavy, jejich diagnostika a indikace k operační léčbě v plastické a rekonstrukční chirurgii.	1
	Názvosloví a charakteristika základních typů operačních výkonů, přehled a charakteristika operačních přístupů, techniky v plastické a rekonstrukční chirurgii.	2
	Vybrané operační výkony a specifické aspekty jednotlivých operačních výkonů v plastické a rekonstrukční chirurgii - operační výkon, indikace, poloha pacienta, přístup, postup, komplikace, přístrojová technika, specifické instrumentarium, léčivé přípravky, implantáty a další zdravotnické prostředky. Operace v plastické chirurgii: autotransplantace kůže, přenos dermoepidermálního štěpu, přenos kůže v celé tloušťce, laloková plastika, operace obličejových rozštěpů, rhinoplastika, augmentace prsů, operace venter pendulus, operace Dupuytrenovy kontraktury ruky. Chirurgická terapie popálenin: příjmové ošetření těžce popáleného pacienta, léčba popáleninového šoku, převaz, transplantace a rekonstrukční techniky u popáleného.	4

Vybrané operační výkony a specifika traumatologie dětského věku, v dětské ortopedii a neurochirurgii	Zvláštnosti operačních výkonů v traumatologii dětského věku, v dětské ortopedii a neurochirurgii, patofyziologické stavy, jejich diagnostika a indikace k operační léčbě.	2
	Přehled a charakteristika operačních přístupů a techniky v traumatologii dětského věku, v dětské ortopedii a neurochirurgii.	2
	Vybrané operační výkony a specifické aspekty jednotlivých operačních výkonů v traumatologii dětského věku, v dětské ortopedii a neurochirurgii - operační výkon, indikace, poloha pacienta, přístup, postup, komplikace, přístrojová technika, specifické instrumentarium, léčivé přípravky, implantáty a další zdravotnické prostředky. Operace úrazů dětí, operace vrozených vad.	5
Ukončení teoretické části	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	6
ODBORNÁ PRAXE		
Odborný modul - OM 3	Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího perioperační péči (tento poskytovatel nemusí být akreditovaným zařízením podle §45, zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů).	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	88 hodin v rozsahu 11 dnů, z toho: 16 hodin na traumatologických OS v rozsahu 2 dnů 16 hodin na ortopedických OS v rozsahu 2 dnů 8 hodin na neurochirurgických OS v rozsahu 1 dne 16 hodin na gynekologicko-porodnických OS v rozsahu 2 dnů 8 hodin na stomatochirurgických OS v rozsahu 1 dne 8 hodin na OS plastické chirurgie a popáleninách v rozsahu 1 dne 16 hodin na OS v traumatologii dětského věku, v dětské ortopedii a neurochirurgii v rozsahu 2 dnů	
Seznam výkonů		Minimální počet výkonů
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u méně náročného až středně náročného operačního výkonu v traumatologii		2
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u méně náročného až středně náročného miniinvazivního výkonu v traumatologii		1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli instrumentářky u méně náročného až středně náročného operačního výkonu v traumatologii za asistence perioperační sestry		2
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli instrumentářky u méně náročného až středně náročného miniinvazivního výkonu v traumatologii za asistence perioperační sestry		1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u méně náročného až středně náročného operačního výkonu v ortopedii		2
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u méně náročného až středně náročného miniinvazivního výkonu v ortopedii		1

Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli instrumentářky u méně náročného až středně náročného operačního výkonu v ortopedii za asistence perioperační sestry	2
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli instrumentářky u méně náročného až středně náročného miniinvazivního výkonu v ortopedii za asistence perioperační sestry	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u méně náročného až středně náročného operačního výkonu v neurochirurgii	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli instrumentářky u méně náročného až středně náročného operačního výkonu v neurochirurgii za asistence perioperační sestry	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u méně náročného až středně náročného operačního výkonu v gynekologii a porodnictví	2
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u méně náročného až středně náročného miniinvazivního výkonu v gynekologii a porodnictví	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u méně náročného až středně náročného operačního výkonu ve stomatochirurgii	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u méně náročného až středně náročného miniinvazivního výkonu ve stomatochirurgii	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u méně náročného až středně náročného operačního výkonu v plastické a rekonstrukční chirurgii, na popáleninových OS	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli instrumentářky u méně náročného až středně náročného operačního výkonu v plastické a rekonstrukční chirurgii, na popáleninových OS za asistence perioperační sestry	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u méně náročného až středně náročného operačního výkonu v traumatologii dětského věku, dětské ortopedii a neurochirurgii	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli instrumentářky u méně náročného až středně náročného operačního výkonu v traumatologii dětského věku, dětské ortopedii a neurochirurgii	1
Odborný modul - OM 3	Odborná praxe v akreditovaném zařízení u poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího perioperační péči (tento poskytovatel musí být akreditovaným zařízením podle §45, zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů).
Typ modulu	povinný
Rozsah modulu	40 hodin v rozsahu 5 dnů
Seznam výkonů	Minimální počet výkonů
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u velmi náročného operačního výkonu v ortopedii	1

Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u velmi náročného operačního výkonu traumatologii	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u velmi náročného operačního výkonu v neurochirurgii	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u velmi náročného operačního výkonu v plastické a rekonstrukční chirurgii, na popáleninových OS	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u velmi náročného operačního výkonu v gynekologii a porodnictví	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u velmi náročného operačního výkonu v stomatochirurgii	1
Poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u velmi náročného operačního výkonu v traumatologii dětského věku, dětské ortopedii a neurochirurgii	1
Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent bude znát:</p> <ul style="list-style-type: none"> • klasifikaci operačních výkonů z různých hledisek, názvosloví základních operačních výkonů, • obecné zásady operování, význam těchto znalostí pro poskytování perioperační péče, • anatomii a funkci orgánů a orgánových systémů operovaných v jednotlivých klinických oborech a disciplínách a dokázat je využít při poskytování perioperační péče v roli instrumentářky, • patofyziologické stavy a diagnostické metody, které se vztahují k jednotlivým patofyziologickým stavům v jednotlivých klinických oborech a disciplínách, • přehled o operačních výkonech a specifických aspektech konkrétních operačních výkonů v jednotlivých klinických oborech a disciplínách a využívat tyto znalosti při poskytování vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče pacientovi, a to v roli instrumentářky, cirkulující (obíhající) a sterilizační (nástrojové) dětské sestry. <p>Absolvent bude připraven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládat vysoce specializovanou ošetrovatelskou perioperační péči v roli cirkulující (obíhající) dětské sestry u všech uvedených chirurgických odborností pro odborný modul 3, • ovládat vysoce specializovanou ošetrovatelskou perioperační péči v roli instrumentující dětské sestry u všech uvedených chirurgických odborností pro odborný modul 3.
Způsob ukončení modulu	Test, ústní zkouška, splnění odborné praxe a potvrzení výkonů daných pro odborný modul 3.

4 Hodnocení účastníka v průběhu specializačního vzdělávání

Školitel akreditovaného zařízení vypracovává studijní plán a plán plnění odborné praxe a praktických výkonů, které má účastník specializačního vzdělávání v průběhu přípravy absolvovat a průběžně prověřuje jeho znalosti, vědomosti a dovednosti.

Odborná praxe na akreditovaných i neakreditovaných pracovištích probíhá pod vedením

přiděleného školitele, který je zaměstnancem daného pracoviště a má specializovanou způsobilost.

5 Profil absolventa

Absolvent specializačního vzdělávání v oboru Perioperační péče je připraven provádět, zajišťovat a koordinovat základní, specializovanou a vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči v perioperační péči. Je oprávněn na základě vlastního posouzení a rozhodnutí, v souladu s platnou legislativou zabezpečovat perioperační péči v rozsahu své specializované způsobilosti stanovenou činnostmi, ke kterým je připraven na základě tohoto vzdělávacího programu.

5.1 Charakteristika profesních kompetencí, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost

Dětská sestra se specializovanou způsobilostí v oboru Perioperační péče je připravena:

zajišťovat předsterilizační přípravu, dezinfekci a sterilizaci zdravotnických prostředků základními a specializovanými způsoby a metodami,
rozhodovat o způsobu vytváření a udržování asepse v perioperačním prostředí ve spolupráci s orgány ochrany veřejného zdraví,
zajišťovat stálou pohotovost pracoviště, základních a speciálních přístrojů, instrumentaria, implantátů a dalších zdravotnických prostředků, potřebného materiálu a pomůcek k plánovaným a neodkladným operačním výkonům,
zajišťovat, připravovat a doplňovat instrumentarium, implantáty, staplery a další zdravotnické prostředky, materiál a pomůcky bezprostředně před, v průběhu a bezprostředně po operačním výkonu dle potřeb operačního týmu,
zajišťovat přípravu, manipulaci a obsluhu operačních stolů, přístrojů a tlakových nádob,
zajišťovat základní polohy a fixaci pacientů na operačním stole, včetně prevence komplikací z imobilizace, a to ve spolupráci s lékařem a ostatními členy operačního týmu,
podílet se na specifickém polohování a fixaci (repozice a fixace) pacienta na operačním stole pod odborným dohledem a přímým vedením lékaře,
přikládat nebo zajišťovat přiložení inaktivní elektrody při použití monopolární koagulace u pacienta,
provádět antisepsi operačního pole u pacienta,
podílet se na rouškování operačního pole pacienta,
instrumentovat při operačních výkonech,
provádět ve spolupráci s chirurgickým týmem početní kontrolu nástrojů, břišních roušek a dalších použitých zdravotnických prostředků bezprostředně před, dle potřeb v průběhu a bezprostředně po operačním výkonu,
asistovat u méně náročných operačních výkonů.

6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

Vzdělávací instituce, poskytovatelé zdravotních služeb²⁾ a pracoviště zajišťující teoretickou výuku účastníků specializačního vzdělávání musí být akreditovány dle ustanovení §45 zákona č. 96/2004 Sb. Tato zařízení musí účastníkovi zajistit absolvování specializačního vzdělávání dle tohoto vzdělávacího programu.

²⁾ viz zákon [č. 372/2011 Sb.](#)

6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště

Personální zabezpečení	<p>Školitelem se rozumí zaměstnanec akreditovaného zařízení ve smyslu zákona č. 96/2004 Sb.</p> <p>Školitelem teoretické části může být zdravotnický pracovník, který získal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odbornou způsobilost všeobecné sestry/dětské sestry/porodní asistentky podle zákona č. 96/2004 Sb., se specializovanou způsobilostí v oboru specializace, • odbornou způsobilost všeobecné sestry/dětské sestry/porodní asistentky podle zákona č. 96/2004 Sb., se zvláštní odbornou způsobilostí absolvováním certifikovaného kurzu zaměřeného na daný obor a profesními zkušenostmi ve výkonu povolání v délce nejméně 3 roky, • odbornou způsobilost radiologického asistenta podle zákona č. 96/2004 Sb., se specializací, která odpovídá zaměření VP, • odbornou způsobilost asistenta ochrany a podpory veřejného zdraví podle zákona č. 96/2004 Sb., se specializací, která odpovídá zaměření VP, • odbornou způsobilost lékaře s atestací v příslušném oboru, • další odborný pracovník s jinou kvalifikací (JUDr., Ing. atd.), která odpovídá zaměření vzdělávacího programu (předměty jako je ekonomika a financování, právní problematika, krizový management, management, atd.). <p>Školitelem odborné praxe může být zdravotnický pracovník, který získal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odbornou způsobilost všeobecné sestry/dětské sestry/porodní asistentky podle zákona č. 96/2004 Sb., se specializovanou způsobilostí v příslušném oboru • a praxí minimálně 3 roky, • v případě nového specializačního oboru, pro který není dostatek osob se specializovanou způsobilostí, může být školitelem jiný zdravotnický pracovník, včetně lékaře nebo farmaceuta, po předchozím vyjádření profesního sdružení.
Věcné a technické vybavení	<p>Pro teoretickou část vzdělávacího programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • standardně vybavená učebna s PC a dataprojektorem a s možností přístupu k internetu, • modely a simulátory potřebné k výuce praktických dovedností - modely a simulátory k výuce KPR u dospělých a dětí, které signalizují správnost postupu KPR, • přístup k odborné literatuře, včetně el. databází (zajištění vlastními prostředky nebo ve smluvním zařízení), možnosti podpory teoretické výuky pomocí e-learningu. <p>Pro praktickou část vzdělávacího programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracoviště pro výuku odborné praxe v akreditovaném zařízení je vybaveno dle platných právních předpisů upravujících věcné a technické vybavení.
Organizační a provozní požadavky	<ul style="list-style-type: none"> • Pro praktickou část vzdělávacího programu je podmínkou poskytování zdravotních služeb dle oboru specializace Dětská sestra - Perioperační péče.

7 Tabulka modulů

Specializační vzdělávání v oboru DĚTSKÁ SESTRA - PERIOPERAČNÍ PÉČE				
Kód	Typ	Název	Rozsah	Počet kreditů

OM 1	P	Role dětské sestry specialistky v perioperační péči	3 týdny T - 120 hodin	60 (á 4 kredity/den)
	P	Odborná praxe na pracovišti perioperační péče (zvoleném nebo určeném)	3 dny Pr - 24 hodin	3 (á 1 kredit/den)
OM 2	P	Perioperační péče o pacienta ve vybraných oborech I.	2 týdny T - 80 hodin	40 (á 4 kredity/den)
	P	Odborná praxe na pracovišti perioperační péče (zvoleném nebo určeném)	11 dnů Pr - 88 hodin	11 (á 1 kredit/den)
	P	Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zařízení	1 týden Pr AZ - 40 hodin	15 (á 3 kredity/den)
OM 3	P	Perioperační péče o pacienta ve vybraných oborech II.	2 týdny T - 80 hodin	40 (á 4 kredity/den)
	P	Odborná praxe na pracovišti perioperační péče (zvoleném nebo určeném)	11 dnů Pr - 88 hodin	11 (á 1 kredit/den)
	P	Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zařízení	1 týden Pr AZ - 40 hodin	15 (á 3 kredity/den)
			T - teorie Σ 280 Pr - praxe Σ 200 Pr - AZ Σ 80 hodin	
			Celkem 560 hodin	

Vysvětlivky: P - povinné, T - teorie, Pr - praxe, Pr - AZ - praxe na pracovišti akreditovaného zařízení.

8 Seznam doporučených zdrojů

Doporučená literatura

ANTUŠÁK, E. a J. VILÁŠEK. *Základy teorie krizového managementu*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2016. 130 s. ISBN 978-80-246-3443-2.

ASTL, J. *Otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku: pro bakaláře, obor ošetrovatelství*. 2. nezměn, vyd. Praha: Karolinum, 2012, 138 s. ISBN 978-80-246-2053-4.

BULÍK, O. a kol. *Perioperační péče o pacienta ve stomatochirurgii*. 1. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2013. 109 s. ISBN 978-80-7013-556-3.

DUNGL, P. a kol. *Ortopedie*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2014. 1168 s. ISBN 978-80-247-4357-8.

DYLEVSKÝ, I. *Základy funkční anatomie*. Olomouc: Poznání, 2011. 332 s. ISBN 978-80-87419-06-9.

FRANCŮ, M. a kol. *Perioperační péče o pacienta v rekonstrukční chirurgii a léčbě popálenin*. 1. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2011. 163 s. ISBN 978-80-7013-537-2.

HANKE, I. a kol. *Perioperační péče o pacienta v hrudní chirurgii*. 1. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2013. 139 s. ISBN 978-80-7013-554-9.

HAŠKOVCOVÁ, H. *Lékařská etika. 4. aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: Galén, 2015. 225 s. ISBN 978-80-7492-204-6.

JEDLIČKOVÁ, J. a kol. *Ošetrovatelská perioperační péče. 2. rozšířené vyd.* Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2019. 330 s. ISBN 978-80-7013-598-3.

KALA, Z. a kol. *Perioperační péče o pacienta v digestivní chirurgii. 1. vyd.* Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2010, 237 s. ISBN 978-80-7013-519-8.

KALA, Z. a kol. *Perioperační péče o pacienta v obecné chirurgii. 1. vyd.* Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2010, 145 s. ISBN 978-80-7013-518-1.

KALA, Z. a kol. *Perioperační péče o pacienta v cévní chirurgii. 1. vyd.* Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2011, 162 s. ISBN 978-80-7013-536-5.

KALÁB, M. a kol. *Perioperační péče o pacienta v kardiouchirurgii. 1. vyd.* Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2013. 243 s. ISBN 978-80-7013-557-0.

KAPOUNOVÁ, J. a P. KAPOUN. *Bakalářská a diplomová práce: od zadání po obhajobu. 1. vyd.* Praha: Grada, 2017. 134 s. ISBN 978-80-271-0079-8.

KRŠKA, Z. a kol. *Techniky a technologie v chirurgických oborech: vybrané kapitoly. 1. vyd.* Praha: Grada, 2011, 262 s. ISBN 978-80-247-3815-4.

KUDLEJOVÁ, M. *Inštrumentovanie: princípy, zásady, techniky a postupy.* Martin: Osvěta, 2014. 699 s. ISBN 978-80-8063-423-0.

KUTNOHORSKÁ, J. *Multikulturní ošetrovatelství pro praxi. 1. vyd.* Praha: Grada, 2013. 160 s. ISBN 978-80-247-4413-1.

MARKOVÁ, M. *Determinanty zdraví. 1. vyd.* Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2012, 54 s. ISBN 978-80-7013-545-7.

MARŤAN, A. a kol. *Nové operační a léčebné postupy v urogynekologii: řešení stresové inkontinence moči, defektu pánevního dna a OAB u žen. 2. rozš. a přeprac. vyd.* Praha: Maxdorf, 2013. 230 s. ISBN 978-80-7345-348-0.

MELICHERČÍKOVÁ, V. *Sterilizace a dezinfekce. 2. dopl. a přeprac. vyd.* Praha: Galén, 2015. 174 s. ISBN 978-80-7492-139-1.

MĚŠŤÁK, J. a kol. *Základy plastické chirurgie. 2, vyd.* Praha: Karolinum, 2015. 176 s. ISBN 978-80-246-2839-4.

NAVRÁTIL, L. a kol. *Neurochirurgie, 1. vyd.* Praha: Karolinum, 2012. 165 s. ISBN 978-80-246-2068-8.

NOVOTNÝ, K. a kol. *Ambulantní operace křečových žil: miniinvazivní a endovaskulární přístupy.* Praha: Maxdorf, 2014, 155 s. ISBN 978-80-7345-363-3.

NÝDRLE, M. *Pochopitelné texty z chirurgie, traumatologie a ortopedie. 1. vyd.* Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2017. 245 s. ISBN 978-80-7013-586-0.

PAFKO, P. a kol. *Základy speciální chirurgie.* Praha: Galén, 2008. 385 s. ISBN

978-80-7262-402-7.

PAŘÍZEK, A. a kol. *Analgezie a anestezie v porodnictví*. 2. rozš. a přeprac. vyd. Praha: Galén, 2012, 427 s. ISBN 978-80-7262-893-3.

PAZDERA, J. a kol. *Základy ústní a čelistní traumatologie*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017. 179 s. ISBN 978-80-244-5149-7.

PLEVOVÁ, I. a kol. *Management v ošetrovatelství*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. 304 s. ISBN 978-80-247-3871-0.

PRUDIL, L. *Právo pro zdravotnické pracovníky*. 2. dopl. a upr. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2017. 155 s. ISBN 978-80-7552-507-9.

ŘEPKO, M. a kol. *Perioperační péče o pacienta v ortopedii*. 1. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2012, 186 s. ISBN 978-80-7013-549-5.

ROZSÍVAL, P. a kol. *Oční lékařství*. 2. přeprac. vyd. Praha: Galén, 2017. 229 s. ISBN 978-80-7492-316-6.

SEDLÁŘ, M. a kol. *Zlomeniny proximálního femuru: komplexní péče o pacienta*. Praha: Maxdorf, 2017. 153 s. ISBN 978-80-7345-518-7.

SEIDLOVÁ, D. a kol. *Perioperační medicína nejen pro praktické lékaře*. 2. vyd. Praha: Mladá fronta, 2018. 251 s. ISBN 978-80-204-4857-6.

Sestra: odborný dvouměsíčník pro zdravotní sestry. Praha: Strategie Praha, 1991-2014. ISSN 1210-0404.

SCHNEIDEROVÁ, M. *Perioperační péče*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. 368 s. ISBN 978-80-247-4414-8.

SYNEK, M., P. MIKAN a H. VÁVROVÁ. *Jak psát bakalářské, diplomové, doktorské a jiné písemné práce*. 3. přeprac. vyd. Praha: Oeconomica, 2011, 61, [81 s. ISBN 978-80-245-1819-0.

ŠLAPÁK, I. a kol. *Dětská otorinolaryngologie*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2013. 333 s. ISBN 978-80-204-2900-1.

ŠPATENKOVÁ, N. a kol. *O posledních věcech člověka: vybrané kapitoly z thanatologie*. Praha: Galén, 2014, 315 s. ISBN 978-80-7492-138-4.

ŠRÁMOVÁ, H. a kol. *Nozokomiální nákazy*. 3. vyd. Praha: Maxdorf, 2013. 400 s. ISBN 978-80-7345-286-5.

ŠTÁDLER, P. a kol. *Miniinvazivní přístupy v cévní chirurgii*. Praha: Maxdorf, 2013. 200 s. ISBN 978-80-7345-296-4.

TOMOVÁ, Š. a J. KŘIVKOVÁ. *Komunikace s pacientem v intenzivní péči*. 1. vyd. Praha: Grada, 2016. 134 s. ISBN 978-80-271-0064-4.

TYLL, T. a kol. *Neuroanestezie a základy neurointenzivní péče*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2014. 310 s. ISBN 978-80-204-3148-6.

VAŠÁKOVÁ, M. a P. ŽÁČKOVÁ. *Hrudní drenáže krok za krokem*. Praha: Maxdorf, 2012. 234 s.

ISBN 978-80-7345-278-0.

VENGLÁŘOVÁ, M. a kol. *Sestry v nouzi: syndrom vyhoření, mobbing, bossing*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 184 s. ISBN 978-80-247-3174-2.

VESELÝ, R. a kol. *Perioperační péče o pacienta v traumatologii*. 1. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2011. 202 s. ISBN 978-80-7013-539-6.

VÍCHA, I. a kol. *Perioperační péče o pacienta v oční chirurgii*. 1. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2011, 167 s. ISBN 978-80-7013-541-9.

VODIČKA, J. a kol. *Traumatologie hrudníku*. 1. vyd. Praha: Galén, 2015. 241 s. ISBN 978-80-7492-168-1.

VYMAZAL, T. a kol. *Doporučené postupy pro podávání anestezie dětem a dospělým*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Mladá fronta, 2017. 199 s. ISBN 978-80-204-4710-4.

WAGNER, R. *Kardioanestezie a perioperační péče v kardiochirurgii*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 336 s. ISBN 978-80-247-1920-7.

WENDSCHE, P, akol, *Traumatologie*. Praha: Galén, 2015. 344 s. ISBN 978-80-7492-211-4.

WENDSCHE, P., A. POKORNÁ a A. ŠTEFKOVÁ. *Perioperační ošetrovatelská péče*. Praha: Galén, 2012, 117 s. ISBN 978-80-7262-894-0.

WICHSOVÁ, J. a kol. *Sestra a perioperační péče*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. 192 s. ISBN 978-80-247-3754-6.

ZÁHOREC, R. a kol. *Anestézie a perioperační starostlivost v onkologii*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2018. 463 s. ISBN 978-80-204-4688-6.

ZACHAROVÁ, E. *Komunikace v ošetrovatelské praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2016. 121 s. ISBN 978-80-271-0156-6.

ZACHOVÁ, V, akol, *Stomie*. 1, vyd. Praha: Grada, 2010, 200 s. ISBN 978-80-247-3256-5.

ZEMAN, M. a kol. *Chirurgická propedeutika*. 3. přeprac. a dopl. vyd. [i.e. 4. vyd.]. Praha: Grada, 2011, 512 s. ISBN 978-80-247-3770-6.

ZEMAN, M. a kol. *Speciální chirurgie*. 3. dopl. a přeprac. vyd. Praha: Galén, 2014. 511 s. ISBN 978-80-7492-128-5.

ZLÁMAL, J. a kol. *Základy managementu pro posluchače zdravotnických oborů*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014, 108 s. ISBN 978-80-7402-157-2.

ZLÁMAL, J. a J. BELLOVÁ. *Ekonomika zdravotnictví*. 2. upr. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2013. 249 s. ISBN 978-80-7013-551-8.